

Brusel 4. června 2026
(OR. en)

10144/26

ECOFIN 752
UEM 230
SOC 340
EMPL 169
COMPET 699
ENV 642
EDUC 224
ENER 341
JAI 753
GENDER 80
JEUN 121
SAN 417
ECB
EIB

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	3. června 2026
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2026) 227 final
Předmět:	Doporučení pro DOPORUČENÍ RADY k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Švédska

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2026) 227 final.

Příloha: COM(2026) 227 final

V Bruselu dne 3.6.2026
COM(2026) 227 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

**k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové
politice Švédska**

{SWD(2026) 227 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Švédska

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97⁽¹⁾, a zejména na čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení (EU) 2024/1263 stanoví cíle rámce správy ekonomických záležitostí, jehož účelem je podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reformu a investic a předcházet nadměrným schodkům veřejných financí. Nařízení rovněž stanoví, že Rada a Komise vykonávají mnohostranný dohled v rámci evropského semestru v souladu s cíli a požadavky stanovenými ve Smlouvě o fungování Evropské unie (Smlouva o fungování EU). Evropský semestr sestává zejména z definování doporučení pro jednotlivé země a z dohledu nad jejich prováděním.
- (2) Dne 16. července 2025 Komise přijala návrh nařízení, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkovské oblasti, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 (Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

a mění nařízení (EU) 2023/955 a nařízení (EU, Euratom) 2024/2509⁽³⁾. Cílem návrhu je zvýšit účinnost financování Unie omezením roztržitosti finanční architektury a podpořit členské státy při koordinaci hospodářských politik v souladu s článkem 175 Smlouvy o fungování EU.

- (3) Dne 25. listopadu 2025 Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 přijala zprávu mechanismu varování 2026, ve které je Švédsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž je třeba provést hloubkový přezkum. Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny⁽⁴⁾, doporučení pro doporučení Rady o lidském kapitálu v Evropské unii a návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2026, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Rada přijala doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny⁽⁵⁾ dne 21. dubna 2026 a společnou zprávu o zaměstnanosti a doporučení o lidském kapitálu dne 9. března 2026.
- (4) Dne 29. ledna 2025 Komise zveřejnila Kompas konkurenceschopnosti, strategický rámec, jehož cílem je posílit globální konkurenceschopnost Unie v příštích pěti letech. Za klíčové pilíře udržitelného hospodářského růstu označuje tři transformační požadavky týkající se inovací, dekarbonizace a konkurenceschopnosti a bezpečnosti. Evropský semestr je sladěn s Kompasem konkurenceschopnosti, čímž je zajištěno, aby hospodářské politiky členských států byly v souladu se strategickými cíli Komise a při správě ekonomických záležitostí byl uplatňován jednotný přístup, který podporuje udržitelný růst, inovace a odolnost v celé Unii.
- (5) Evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik i v roce 2026 probíhá souběžně s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost, které je nyní ve své závěrečné fázi⁽⁶⁾. Plány pro oživení a odolnost spolu s financováním politiky soudržnosti měly zásadní význam pro plnění politických priorit v rámci evropského semestru, neboť tyto plány musely účinně řešit všechny problémy zjištěné v kontextu evropského semestru – nebo jejich významnou část – uvedené v příslušných doporučeních pro jednotlivé země vydaných v posledních cyklech, přičemž programy financované z evropské politiky soudržnosti musely zohlednit doporučení pro jednotlivé země. S blížícím se koncem platnosti Nástroje pro oživení a odolnost je i nadále nezbytné udržet reformy a investice podporované a prováděné v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, zejména ty, které přispívají k řešení problémů uvedených v doporučeních pro jednotlivé země.
- (6) Dne 3. června 2026 Komise zveřejnila zprávu o Švédsku pro rok 2026. Posoudila pokrok, který Švédsko učinilo při plnění příslušných doporučení, a zhodnotila, jak Švédsko provádí plán pro oživení a odolnost. Na základě této analýzy identifikovala nejnaléhavější výzvy, kterým Švédsko čelí. Posoudila rovněž pokrok Švédska při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie v oblasti

³ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkovské oblasti, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 a mění nařízení (EU) 2023/955 a nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 – COM(2025) 565 final. Navrhované nařízení je v současné době předmětem jednání se spolunormotvůrci.

⁴ Úř. věst. C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

⁵ Doporučení Rady ze dne 21. dubna 2026 týkající se hospodářské politiky eurozóny (Úř. věst. C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>).

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

- (7) Komise v případě Švédska provedla hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Hlavní zjištění, k nimž útvary Komise při posuzování makroekonomické zranitelnosti Švédska pro účely uvedeného nařízení dospěly, byla zveřejněna dne 20. května 2026⁽⁷⁾. Dne 3. června 2026 dospěla Komise k závěru, že Švédsko již není vystaveno makroekonomickým nerovnováhám. Přetrvávají zejména zranitelnosti související s trhem s nemovitostmi a vysokou úrovní soukromého dluhu, ale jejich závažnost se v poslední době snížila. Ačkoli je švédská ekonomika vysoce citlivá na výši úrokových sazeb v důsledku širokého využívání hypoték s pohyblivou úrokovou sazbou, ukázalo se v letech 2022 a 2023, že je odolná vůči vyšším úrokovým sazbám, což způsobilo pokles cen obytných nemovitostí. Od té doby jsou ceny obytných nemovitostí stabilní a zdá se, že jsou méně nadhodnocené než dříve. Rozsáhlý sektor komerčních nemovitostí vykazoval známky lepší schopnosti refinancování, neboť se snížily úrokové sazby a zlepšil se přístup na kapitálový trh. Zadlužení domácností vyjádřené jako podíl na HDP, které od pandemie klesalo, se v roce 2025 ustálilo a očekává se, že zůstane stabilní. Do budoucna by ceny nemovitostí a zadlužení domácností mohla zvýšit nedostatečná nabídka bydlení spolu s benevolentnějšími požadavky na dlužníky. Banky si nadále stojí dobře, jsou ziskové a mají nízké úvěry se selháním. Nedávno byla přijata určitá opatření, jejichž cílem je zvýšit flexibilitu trhu s nájemním bydlením, a koncem roku 2025 byl upraven regulační rámec pro stavební povolení. Pokud jde o další vývoj, účinné navýšení nabídky bydlení a opatření namířená proti daňovým pobídkám upřednostňujícím nákup rezidenčních nemovitostí financovaný dluhem spolu s uvážlivým využíváním makroobezřetnostních opatření by pomohly dále tlumit růst cen obytných nemovitostí a trvale snižovat zadlužení domácností. Evropský semestr poskytne rámec pro sledování pokroku v oblasti reform bydlení.
- (8) Dne 21. ledna 2025 přijala Rada na základě posouzení a na doporučení Komise doporučení, kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Švédska⁽⁸⁾. Plán se vztahuje na období od roku 2025 do roku 2028 a stanoví rozpočtové omezení v podobě maximálního tempa růstu čistých výdajů během čtyř let. Rada doporučila následující maximální tempa růstu čistých výdajů: 4,0 % v roce 2025, 4,4 % v roce 2026, 4,4 % v roce 2027 a 4,6 % v roce 2028, což odpovídá maximálním kumulativním mírám růstu vypočteným s ohledem na výchozí rok 2023 ve výši 10,7 % v roce 2025, 15,5 % v roce 2026, 20,6 % v roce 2027 a 26,1 % v roce 2028.
- (9) Útočná válka Ruska proti Ukrajině a její důsledky představují pro Evropskou unii existenční výzvu. Komise vyzvala členské státy, aby požádaly o aktivaci národní únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu koordinovaným způsobem s cílem podpořit úsilí EU o rychlé a významné navýšení výdajů na obranu⁽⁹⁾ a Evropská rada tento návrh dne 6. března 2025 uvítala. Členské státy mohou stále požádat o aktivaci národní únikové doložky kdykoli do roku 2028, pokud splňují kritéria stanovená v článku 26 nařízení (EU) 2024/1263.

⁷ SWD(2026) 143 final.

⁸ Doporučení Rady ze dne 21. ledna 2025, kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Švédska (Úř. věst. C, C/2025/644, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/644/oj>).

⁹ Sdělení Komise „Sladění zvýšených výdajů na obranu s Paktem o stabilitě a růstu“, Brusel, 19.3.2025 (C(2025) 2000 final).

- (10) Dne 30. dubna 2026 předložilo Švédsko roční zprávu pro rok 2026 o pokroku⁽¹⁰⁾ v dodržování doporučeného maximálního tempa růstu čistých výdajů a o provádění reforem a investic reagujících na hlavní výzvy uvedené v doporučeních pro jednotlivé země v rámci evropského semestru. Roční zpráva o pokroku rovněž zohledňuje zprávy, které Švédsko dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při plnění plánu pro oživení a odolnost v souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241.
- (11) Růst reálného HDP v roce 2025 činil 1,5 % a inflace měřená HISC dosáhla 2,6 %. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá růst reálného HDP v roce 2026 o 1,8 % a v roce 2027 o 2,2 % a inflaci měřenou HISC v roce 2026 na úrovni 1,5 % a v roce 2027 na úrovni 1,8 %.
- (12) Schodek veřejných financí Švédska se na základě údajů Eurostatu⁽¹¹⁾ snížil z 1,5 % HDP v roce 2024 na 1,3 % v roce 2025. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky schodek veřejných financí ve výši 2,8 % HDP v roce 2026 a 2,5 % HDP v roce 2027. Nárůst v roce 2026 odráží především poměrně značné diskreční fiskální výdaje, zejména v oblasti obrany.
- (13) Na základě odhadů Komise bylo nastavení fiskální politiky⁽¹²⁾, které zahrnuje výdaje financované z vnitrostátních zdrojů i z prostředků EU, v roce 2025 restriktivní v rozsahu 0,3 % HDP. Očekává se, že v roce 2026 bude expanzivní v rozsahu 1,9 % HDP a v roce 2027 restriktivní v rozsahu 0,6 % HDP.
- (14) Na základě údajů poskytnutých Eurostatem⁽¹³⁾ se veřejný dluh Švédska zvýšil z 34,2 % HDP na konci roku 2024 na 35,1 % HDP na konci roku 2025. Na základě politických opatření známých k datu uzávěrky prognózy předpokládá prognóza Komise z jara 2026, že poměr dluhu k HDP se do konce roku 2026 zvýší na 36,6 % a do konce roku 2027 dále vzroste na 37,7 %. Zvýšení míry zadlužení v roce 2026 odráží především nárůst schodku.
- (15) Na základě údajů Eurostatu⁽¹⁴⁾ činily v roce 2025 celkové výdaje vládních institucí Švédska na obranu 2,9 % HDP. Podle prognózy Komise z jara 2026 se v roce 2026 předpokládají na úrovni 3,8 % HDP.
- (16) Unie nadále čelí riziku narušení dodávek energie a zvýšené volatility cen, což ještě zhoršuje geopolitické napětí, jež ovlivňuje globální trhy s ropou a zemním plynem. Zkušenosti z energetické krize v letech 2022–2023 ukázaly, že rozsáhlá a necílená opatření s sebou nesou velké fiskální náklady a jsou sociálně a ekonomicky neúčinná. Od vypuknutí války na Blízkém východě v únoru 2026 přijalo Švédsko opatření fiskální politiky s cílem zmírnit dopad vysokých cen energií na domácnosti a podniky. Patří mezi ně necílené snížení spotřební daně z benzínu a nafty, které vyprší 30. září, resp. 30. listopadu 2026, a necílená následná peněžní podpora domácnostem na

¹⁰ Roční zprávy o pokroku z roku 2026 jsou dostupné na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

¹¹ Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2026.

¹² Orientace fiskální politiky je definována jako měřítko roční změny základního stavu veřejných rozpočtů. Jeho cílem je posoudit ekonomický impuls plynoucí z fiskálních politik, a to jak z těch, které jsou financovány z vnitrostátních zdrojů, tak z těch, které jsou financovány z rozpočtu EU. Nastavení fiskální politiky se měří jako rozdíl mezi i) střednědobým potenciálním růstem a ii) změnou primárních výdajů očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a včetně výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie.

¹³ Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2026.

¹⁴ Eurostat, vládní výdaje podle klasifikace funkcí vládních institucí (COFOG).

náklady na plyn a elektřinu vzniklé v lednu a únoru 2026. Podle prognózy Komise z jara 2026 se předpokládá, že fiskální náklady na tato opatření budou v roce 2026 činit 0,2 % HDP¹⁵). Podle odhadů Komise by v případě, že by tato opatření zůstala v platnosti do konce roku 2026, jejich fiskální náklady v roce 2026 činily 0,4 % HDP.

- (17) Na základě výpočtů Komise vzrostly čisté výdaje ve Švédsku v roce 2025 o 2,2 % a kumulativně v letech 2024 a 2025 o 8,2 %. Čistý růst výdajů v roce 2025 je nižší než doporučené maximální tempo růstu. Pokud vezmeme v úvahu roky 2024 a 2025 dohromady, je kumulativní tempo růstu čistých výdajů rovněž nižší než doporučené maximální tempo růstu.
- (18) Na základě výpočtů Komise se předpokládá, že čisté výdaje ve Švédsku vzrostou o 6,5 % v roce 2026 a o 15,3 % kumulativně v letech 2024, 2025 a 2026. Předpokládané tempo růstu čistých výdajů v roce 2026 je vyšší než doporučené maximální tempo růstu, což odpovídá odchylce 1,0 % HDP v ročním vyjádření. Pokud vezmeme v úvahu roky 2024, 2025 a 2026 dohromady, je předpokládané kumulativní tempo růstu čistých výdajů nižší než doporučené maximální tempo růstu. Aby byla zajištěna široká podpora pro úspěšné provádění nástrojů financování Unie, jakož i v kontextu evropského semestru, je i nadále nezbytné do procesu systematicky, smysluplně a včas zapojovat místní a regionální orgány, sociální partnery, občanskou společnost a další příslušné zúčastněné strany.
- (19) Provádění programů politiky soudržnosti, které zahrnují podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu pro spravedlivou transformaci (FST) a Evropského sociálního fondu plus (ESF+) ve Švédsku převyšuje průměrné tempo na úrovni EU, a to jak z hlediska výběru projektů, tak z hlediska plateb. Je důležité udržet současnou dynamiku a zároveň maximalizovat reálný dopad investic. Švédsko již na základě svých programů v rámci politiky soudržnosti přijímá opatření na podporu konkurenceschopnosti a růstu. Nicméně některé oblasti mohou při provádění vyžadovat další pozornost – jde například o udržitelný rozvoj měst a oběhové hospodářství. Je nezbytné zajistit rychlé a účinné zavádění nových investic, které Švédsko určilo ve svém přezkumu fondů politiky soudržnosti v polovině období, zejména těch, které souvisejí s pěti prioritami určenými v nařízení o přezkumu v polovině období¹⁶.
- (20) Švédsko čelí několika výzvám souvisejícím s trhem s bydlením a vysokou mírou zadlužení, snížením emisí skleníkových plynů, zaváděním obnovitelných zdrojů energie v souvislosti s omezeními kapacity elektrické sítě a přenosové soustavy, vzdělávacím systémem a zhoršujícími se výsledky vzdělávání žáků a nedostatkem dovedností, který je nejvýraznější u osob ze znevýhodněného sociálně-ekonomického prostředí a přistěhovaleckého prostředí.
- (21) Kontrola nájemného je ve Švédsku nejprísnejší v rámci OECD a trh je rozdělen na regulované byty s nižším než tržním nájemným a novější byty s tržním nájemným. Tato struktura vytváří dlouhé pořadníky na regulované byty s omezenými mechanismy distribuce pro ty nejpotřebnější, brání bytové výstavbě a omezuje mobilitu pracovních sil. Údaje o stavebních povoleních potvrzují závažnost útlumu stavebnictví a ukazují na stabilizaci na nízkých úrovních. Aby se zabránilo prohloubení nedostatku nabídky

¹⁵ To odráží situaci k datu uzávěrky prognózy Komise z jara 2026 (4. květen 2026).

¹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/1914 ze dne 18. září 2025, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1058 a (EU) 2021/1056, pokud jde o zvláštní opatření k řešení strategických výzev v souvislosti s přezkumem v polovině období

bydlení, bylo by třeba výrazně zvýšit výstavbu, zejména v městských oblastech, a zároveň usilovat o zkrácení průměrných lhůt pro vydání územního rozhodnutí a povolení, které by navázaly na nedávné úsilí v této oblasti a rozšířily je. Úroveň soukromého dluhu patří k nejvyšším v EU. Příznivé zdanění hypoték, zejména významná odpočitatelnost hypotečních úroků, nadále nabízí rozsáhlé pobídky pro půjčky domácností. Účinné reformy by mohly snížit pobídky ke kumulaci dluhu a zlepšit dostupnost.

- (22) Švédsko se svými současnými politikami není na dobré cestě ke splnění cílů EU v oblasti snižování emisí skleníkových plynů do roku 2030. Emise skleníkových plynů v zemi v roce 2024 vzrostly, a to především ze silniční dopravy a nesilničních mobilních strojů. Tyto nedostatky jsou způsobeny zejména nedávnými změnami politik, včetně povinnosti přimíchávat méně biopaliv a snížení daní z kapalných paliv, které vedly ke zvýšení emisí skleníkových plynů. Pohlcování uhlíku ve Švédsku navíc stále nedosahuje cíle EU pro rok 2030 v oblasti využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví. K dosažení těchto cílů by bylo zapotřebí dalších politických opatření, včetně zdanění paliv a pobídek pro udržitelné obhospodařování lesů.
- (23) Švédsko je i nadále členským státem s nejvyšším podílem obnovitelných zdrojů energie na své konečné spotřebě energie. Dalšímu zavádění obnovitelných zdrojů energie však brání omezená kapacita elektrické sítě a přenosové soustavy. Odstranění těchto omezení má zásadní význam, neboť se očekává, že konečná spotřeba elektřiny ve Švédsku v období do roku 2045 výrazně vzroste v důsledku zvýšené potřeby elektrifikace průmyslu a dopravy. Zlepšení přístupu k nevyužitému potenciálu obnovitelných zdrojů energie ve Švédsku by mohlo přispět k probíhající elektrifikaci průmyslu na jihu země a podpořit inovativní a ekologický průmyslový rozvoj a dekarbonizaci na severu země.
- (24) Novým rozsáhlým projektům v oblasti čistého průmyslu a rozšiřování kapacity Švédska pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů brání současné povolovací postupy. Zdlouhavé a složité postupy vytvářejí mimo jiné investiční nejistotu a brání zavádění projektů v oblasti větrné energie na moři a na pevnině. Švédsko by mělo prospěch z rozšíření nedávno schválených cílených místních kompenzačních programů a navázání na ně a z dalšího snižování překážek vyplývajících z neefektivních povolovacích řízení a práva veta obcí.
- (25) Vzhledem k zásadní úloze lidského kapitálu při zvyšování konkurenceschopnosti a strategické autonomie Unie doporučila Rada v roce 2026 členským státům, aby urychleně přijaly opatření k řešení strukturálních problémů souvisejících s lidským kapitálem v oblasti dovedností a vzdělávání, které brání konkurenceschopnosti. Doporučení pro jednotlivé země na rok 2026 určená Švédsku mohou přispět k provádění doporučení Rady o lidském kapitálu v Unii.
- (26) Zatímco v základních a digitálních dovednostech dosahují švédští studenti nadprůměrných výsledků v EU, výsledky vzdělávání v základních dovednostech se od roku 2018 zhoršily. Školský systém nezajišťuje rovnost, což se projevuje tím, že v základních dovednostech dosahují nedostatečných výsledků zejména žáci z přistěhovaleckého nebo znevýhodněného socioekonomického prostředí, kteří jsou také častěji soustředěni v některých školách. Studenti ze znevýhodněného prostředí jsou také nedostatečně zastoupeni v soukromých školách, které jsou v průměru velkorysejší při známkování a jejichž žáci tak mají lepší šance na další studium. Značná část žáků končí povinnou školní docházku s příliš nízkým nebo neúplným závěrečným hodnocením, což je vylučuje z možnosti přijetí na školu vyššího sekundárního stupně

a následně i z dalšího a vysokoškolského vzdělávání. Přetrvávající nedostatek kvalifikovaných učitelů, zejména ve školách a předškolním vzdělávání a péči s vysokým počtem znevýhodněných studentů, představuje riziko pro kvalitu a rovnost vzdělávacího systému a ještě více umocňuje zhoršující se výsledky vzdělávání. Švédsku by prospělo, kdyby navázalo na nedávné návrhy reforem, jejichž cílem je řešit základní příčiny nepříznivých trendů v oblasti rovnosti a výkonnosti.

- (27) Navzdory vynaloženému úsilí přetrvává v některých odvětvích a povoláních, jako je zdravotnictví, IT a vzdělávací profese, nedostatek pracovních sil a dovedností, který je dále prohlubován nesouladem mezi vzděláváním a odbornou přípravou a požadavky trhu práce. To má negativní dopad na konkurenceschopnost Švédska a vede to ke strukturální nezaměstnanosti. Existuje několik regionů s nedostatkem pracovních sil, například v severních řídko osídlených oblastech, zatímco v jiných regionech je jich přebytek, což ukazuje na potřebu zvýšit mobilitu pracovních sil a zlepšit veřejné služby a infrastrukturu, aby se pracovníci mohli přesunout do regionů, kde dostupné pracovní příležitosti lépe odpovídají jejich dovednostem. Navzdory tomu, že roste účast na odborném vzdělávání a přípravě, potýká se nadále s problémy při přizpůsobování se potřebám trhu práce, přičemž procento absolventů pracujících na pracovních místech, která odpovídají jejich vzdělání a odborné přípravě, se snižuje. Dopad opatření přijatých k zajištění rychlejší integrace osob ze zranitelných skupin, zejména osob ze znevýhodněného a přistěhovaleckého prostředí, na trh práce byl dosud omezený, přičemž Švédsko má i nadále nejvyšší míru nezaměstnanosti v EU u osob narozených mimo EU. Nižší úroveň dosaženého vzdělání a omezené dovednosti osob ze zranitelných skupin dále snižují jejich zaměstnatelnost.

DOPORUČUJE Švédsku v letech 2026 a 2027:

1. S ohledem na závažnou odchylku od doporučeného stropu čistých výdajů, kterou Komise předpokládá pro rok 2026, zajistit, aby čisté výdaje dodržovaly maximální tempa růstu doporučená Radou dne 21. ledna 2025. Posílit obranyschopnost a zároveň zajistit efektivitu výdajů a postupně upravit rozpočet tak, aby udržel strukturálně vyšší výdaje na obranu. Zajistit, aby veškerá opatření přijatá ke zmírnění dopadů zvýšení cen energií byla dočasná, zaměřená na ochranu zranitelných domácností nebo na řešení potřeb energeticky náročných podniků, zachovávala pobídky k úsporám energie a jejich fiskální náklady byly současně slučitelné se závazky podle fiskálního rámce EU.
2. Zajistit kontinuitu reforem a investic prováděných v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Udržet dynamiku provádění v rámci programů politiky soudržnosti a případně vycházet z přerozdělení prostředků na strategické priority v rámci přezkumu v polovině období a flexibility stanovené v rámci politiky soudržnosti.
3. Zvýšit účinnost trhu s bydlením, mimo jiné zavedením reforem trhu s nájemním bydlením. Stimulovat investice do bytové výstavby a odstranit strukturální překážky s cílem zmírnit nedostatky, zejména v městských oblastech. Snižit pobídky k akumulaci dluhu, mimo jiné zrušením nebo snížením daňové odpočitatelnosti hypotečních úroků.
4. Zajistit dosažení cílů v oblasti snižování a pohlcování emisí skleníkových plynů tím, že se sníží zejména emise ze silniční dopravy. Rozšířit a modernizovat energetické přenosové sítě. Urychlit a zefektivnit povolovací řízení pro zavádění obnovitelných zdrojů energie, zejména pro větrnou energii na moři a na pevnině, a zabránit rušení vydaných povolení.

5. Zlepšit výsledky vzdělávání, zejména u studentů ze znevýhodněného sociálně-ekonomického a přistěhovaleckého prostředí, řešit nedostatek kvalifikovaných učitelů, zajistit rovnost ve školském systému. Rozvíjet dovednosti pracovní síly a řešit nedostatek dovedností a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi prostřednictvím cílených opatření aktivní politiky na trhu práce a prostřednictvím podpory a pobídek ke zlepšení integrace zejména osob ze znevýhodněného socioekonomického a přistěhovaleckého prostředí na trhu práce.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda*